

Prata med din läkare,
sjuksköterska eller vaccinator
för mer information om
vaccination mot pneumokocker.

Du kan läsa mer om pneumokocker och olika risk-
grupper på till exempel **folkhalsomyndigheten.se**
eller Vårdguiden **1177.se**

Skanna QR-koden
och läs mer på **pneumo.se**

Plats för vaccinatörs stämpel eller egna anteckningar

Pneumokockinfektion

Broschyren vänder sig till dig som vill få mer
information om **lunginflammation** och **andra
sjukdomar orsakade av pneumokockinfektion**,
samt hur man kan förebygga dessa.

msd.se, 08-578 135 00

Copyright © 2023 Merck & Co., Inc., Rahway, NJ, USA and its affiliates. All rights reserved.

SE-PNX-00159 | 11/2023

Vad är pneumokockinfektion?

Pneumokocker är bakterier som kan orsaka flera olika sjukdomar hos både barn och vuxna. Pneumokocker är den vanligaste orsaken till lunginflammation, öroninflammation och hjärnhinneinflammation. En pneumokockinfektion kan få allvarliga komplikationer och leda till sjukhusvistelse och i värsta fall döden. Det finns över 100 olika varianter, serotyper, av pneumokocker.

Hur sprids pneumokocker?

Pneumokockbakterier finns i luftvägarna, framför allt i näsan och svalget. Bakterierna är mycket vanliga hos barn i förskoleåldern och ganska vanliga hos skolbarn. Oftast blir barnen inte sjuka av bakterien.

Pneumokockbakterier hos friska eller sjuka personer sprids främst genom:

- ▶ Hosta
- ▶ Nysning och vid snytning
- ▶ Nära kontakt

Tillhör du en riskgrupp?

Vissa medicinska tillstånd kan försvaga ditt immunförsvar och öka risken för en pneumokockinfektion.

Hög ålder och kroniska sjukdomar är några riskfaktorer för att drabbas av allvarlig pneumokocksjukdom.

Folkhälsomyndigheten rekommenderar därför alla som är 65 år och äldre, samt personer 2 år eller äldre som tillhör andra riskgrupper, att vaccinera sig mot pneumokocker.

Grupper med ökad risk för allvarlig pneumokocksjukdom

- ▶ Personer som är 65 år eller äldre

Personer med följande tillstånd:

- ▶ Kronisk hjärtsjukdom
- ▶ Kronisk njursvikt
- ▶ Diabetes
- ▶ Kronisk lungsjukdom
- ▶ Kronisk leversjukdom
- ▶ Extrem fetma
- ▶ Andra tillstånd som leder till nedsatt lungfunktion

Personer som är:

- ▶ Alkoholberoende
- ▶ Narkotikaberoende
- ▶ Rökare
- ▶ Svetsare

Samt personer

- ▶ som tidigare haft allvarlig (invasiv) pneumokockinfektion

Grupper med mycket hög risk för allvarlig pneumokocksjukdom

- ▶ Aspleni/hypospleni (nedsatt mjältnfunktion eller saknar mjälte)
- ▶ Likvorläckage (läckage av ryggmärgsvätska) eller barriärskada efter operation eller trauma mot huvudet
- ▶ Nedsatt immunförsvar på grund av sjukdom eller behandling
- ▶ Kokleaimplantat (hörapparat som opererats in i innerörat)
- ▶ Cystisk fibros
- ▶ Organtransplantation

Komplikationer orsakade av pneumokocker

Lunginflammation med blodförgiftning och hjärnhinneinflammation betyder att infektionen är invasiv. Det innebär att pneumokocker har spridits till ställen i kroppen som normalt är fria från bakterier. När detta händer är sjukdomen vanligtvis allvarlig och kräver sjukhusvård.

► Lunginflammation

Vid en lunginflammation orsakad av pneumokocker är delar av lungorna infekterade av bakterien. Pneumokocker är den vanligaste orsaken till lunginflammation. Det är oftast barn under två år och äldre personer som får lunginflammation. För dig som är över 65 år eller har en sjukdom som påverkar immunförsvaret kan sjukdomen bli särskilt allvarlig.

► Blodförgiftning (sepsis)

Sepsis är när infektionen sprider sig till blodbanan och innebär att infektionen påverkar hela kroppen. Detta kan medföra att viktiga organ som hjärta, lungor, hjärna och njurar inte fungerar som de ska.

► Hjärnhinneinflammation (meningit)

Hjärnhinneinflammation, även kallad meningit, är en allvarlig men sällsynt sjukdom. Infektionen orsakar inflammation i vätska och membran som omger hjärna och ryggmärg.

Hur kan du skydda dig?

- ▶ Undvik nära kontakt med sjuka personer.
- ▶ Tvätta händerna och tillämpa god hygien vid hosta, nysningar och när du snyter dig.
- ▶ Vaccinera dig för att minska risken för allvarliga infektioner orsakade av pneumokocker.

Pneumokockvaccination av barn har ingått i ett nationellt vaccinationsprogram sedan 2009. Förekomsten av allvarlig pneumokocksjukdom hos barn har därefter minskat kraftigt. Sedan 2022 ingår vaccination mot pneumokockinfektion även i ett nationellt särskilt vaccinationsprogram för personer som tillhör riskgrupper.

Så vaccinerar du dig mot pneumokocker

Hur vaccinerar jag mig mot pneumokocker?

Vaccination mot pneumokocker kan ske på vårdcentral, sjukhus eller genom privat vaccination på en vaccinationsmottagning.

Hur fungerar själva vaccinationen?

En sjuksköterska eller läkare ger dig vaccinet med en spruta i en muskel på överarmens utsida. Din kropp producerar därefter antikroppar, som är en del av immunförsvarets sätt att bekämpa infektioner.

Kan jag vaccinera mig mot pneumokocker samtidigt som jag får vaccin mot andra sjukdomar?

Du kan få pneumokockvaccin vid samma tillfälle som till exempel influensavaccin eller vaccin mot covid-19.

Vem ska inte vaccinera sig mot pneumokocker?

- ▶ Du som har fått en allvarlig reaktion vid en tidigare vaccinering ska inte vaccinera dig utan att först ha kontaktat en läkare.
- ▶ Du som har en svår allergi mot en vaccinkomponent ska inte heller vaccineras.
- ▶ Vid akut sjukdom med hög feber bör vaccination skjutas upp.

Fråga din läkare om vaccination är rätt för dig.

Hur länge varar skyddet som vaccination mot pneumokocker ger?

Det finns två olika sorters vaccin mot pneumokocker. Du kan få ett eller båda sorters vaccin beroende på din ålder, om du fått vaccin mot pneumokocker förut eller om du har en sjukdom som gör att du tillhör en riskgrupp. Om du rekommenderas båda sorters vaccin ges dessa vid två olika tillfällen.

En del behöver vaccinera sig igen efter några år. Du kan fråga din läkare eller sjuksköterska vid vaccinationstillfället om du kommer behöva ta en ny dos.

Vad kostar pneumokockvaccinationen?

De flesta regioner erbjuder kostnadsfri vaccination mot pneumokocker för personer 65 år och äldre samt personer med vissa medicinska tillstånd. Gå in på 1177.se för att ta reda på vad som gäller i din region.

Tveka inte att kontakta din läkare, sjuksköterska eller vaccinatör om du har några frågor eller funderingar angående pneumokockvaccination.

Söka vård

Kontakta en vårdcentral eller en jouröppen mottagning om du tror att du har lunginflammation eller annat allvarligt sjukdomstillstånd orsakat av pneumokocker. Har du symtom ska du alltid ringa vårdmottagningen först.